

K E N D E L S E

afsagt af Konkurrenceankenævnet den 26. oktober 2020

i sag KL-5-2019:

[Betalingsinstitut}

(advokat Thomas Schioldan Sørensen)

mod

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

(advokat Anders Schäfer)

Biintervenient til støtte for Konkurrence- og
Forbrugerstyrelsen:

A/S Arbejdernes Landsbank

(advokat Jakob Møller Dirksen)

Resume af afgørelsen

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 28. juni 2019 truffet afgørelse i en sag, der angår, om A/S Arbejdernes Landsbank ved at opstille vilkår for adgangen til pengeinstitutts betalingskontotjenester, som er diskriminerende over for [betalingsinstituttet], og ved at opstille vilkår for adgangen til pengeinstitutts betalingskontotjenester, som ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt, har overtrådt § 63, stk. 1, i lov nr. 652 af 8. juni 2017 (betalingsloven). Ved afgørelsen blev Arbejdernes Landsbank i henhold til betalingslovens § 145, stk. 2, påbudt at sikre, at pengeinstitutts vilkår for adgangen til pengeinstitutts betalingskontotjenester er objektive, ikke-diskriminerende og proportionale i henhold til betalingslovens § 63, stk. 1. Ved afgørelsen blev Arbejdernes Landsbank endvidere påbudt at sikre, at betalingsinstitutter, som har fået adgang til pengeinstitutts betalingskontotjenester, herunder [betalingsinstituttet}, uhindret og effektivt kan benytte den betalingskontotjeneste, som betalingsinstituttet har fået adgang til.

[Betalingsinstituttet] har den 12. juli 2019 indbragt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse af 28. juni 2019 for Konkurrenceankenævnet.

I pådømmelsen har deltaget fire nævnsmedlemmer, jf. bekendtgørelse om Konkurrenceankenævnet (bekendtgørelse nr. 175 af 22. februar 2013) § 2, stk. 4.

Konkurrenceankenævnet har stadfæstet Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse af 28. juni 2019.

Påstande

[Betalingsinstituttet] har nedlagt påstand om, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse af 28. juni 2019 ændres således, at det nægtes banken at opstille geografiske (inden for EU) produkt- og virksomhedstypemæssige begrænsninger for [betalingsinstituttets] virksomhed, subsidiært at sagen hjemvises til fornyet behandling og afgørelse.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har nedlagt påstand om, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse af 28. juni 2019 stadfæstes.

Den påklagede afgørelse

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen traf den 28. juni 2019 følgende afgørelse:

”Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse i denne sag angår, om Arbejdernes Landsbank A/S’ vilkår af 4. april 2019 for adgangen til pengeinstituttets betalingskontotjenester, er i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har konkret vurderet, at visse af Arbejdernes Landsbanks vilkår strider mod betalingslovens § 63, stk. 1.

Arbejdernes Landsbank overtrædelse af betalingslovens § 63, stk. 1 består konkret i, at:

- Arbejdernes Landsbank A/S’ vilkår om, at en kunde skal opsiges ■■■ af kundens kunder, hvortil der knytter sig en begrundet konkret mistanke om ulovlige transaktioner mv., ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt.
- Arbejdernes Landsbank A/S vilkår om, at en kunde skal nedbringe sine erhvervskunder registreret uden for Danmark til maksimalt ■■■. af kundens samlede erhvervskunder, og udenlandske erhvervskunders transaktioner, der via kunden gennemføres gennem pengeinstituttet, til maksimalt ■■■. af kundens samlede udenlandske transaktioner, ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt.

- Arbejdernes Landsbank A/S har diskrimineret [betalingsinstituttet] ved at stille vilkår om, at betalingsinstituttet skal afbryde eller afvikle [redacted] forretningsforbindelser, der er foreningskunder registreret uden for Danmark, når sammenlignelige kunder efter Arbejdernes Landsbank A/S' generelle vilkår er tilladt at have [redacted] foreningskunder registreret uden for Danmark.
- Arbejdernes Landsbank A/S vilkår om, at en kunde skal afbryde eller afvikle [redacted] forretningsforbindelser, der er foreningskunder registreret uden for Danmark, eller hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til virtuelle valutaer (kryptovalutaer), ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at styrelsen ikke i afgørelsen har taget stilling til de opsigelsesvarsler, som Arbejdernes Landsbank A/S har meddelt [betalingsinstituttet] i forhold til [betalingsinstituttet] konkrete kunder, idet denne vurdering vil afhænge af det enkelte kundeforhold. Styrelsen kan dog vejlede om, at styrelsen tidligere over for Arbejdernes Landsbank A/S har angivet, at en opsigelsesfrist på mindst 6 måneder ville være proportional, jf. udkast til afgørelse af 22. november 2018.

Afgørelse

Arbejdernes Landsbank A/S har overtrådt betalingslovens § 63, stk. 1 ved at opstille vilkår for adgangen til pengeinstituttets betalingskontotjenester, der er diskriminerende over for [betalingsinstituttet] og ved at opstille vilkår for adgangen til pengeinstituttets betalingskontotjenester, der ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt.

Påbud

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen påbyder i henhold til betalingslovens § 145, stk. 2, Arbejdernes Landsbank A/S at sikre, at pengeinstituttets vilkår for adgangen til pengeinstituttets betalingskontotjenester er objektive, ikke-diskriminerende og proportionale i henhold til betalingslovens § 63, stk. 1.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen påbyder endvidere Arbejdernes Landsbank A/S at sikre, at betalingsinstitutter der har fået adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester, herunder [betalingsinstituttet] uhindret og effektivt kan benytte den betalingskontotjeneste, som betalingsinstituttet har fået adgang til, jf. betalingslovens § 63, stk. 1.

...

Vurdering af (c) vilkår om erhvervskunder uden for Danmark

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det som udgangspunkt kan være et objektive vilkår, at et pengeinstitut har vilkår om, at en kunde skal nedbringe sine (i) erhvervskunder registreret uden for Danmark til maksimalt [redacted]. af kundens samlede erhvervskunder, og (ii) udenlandske erhvervskunders transaktioner, som via kunden gennemføres gennem banken, til maksimalt [redacted]. af kundens samlede udenlandske transaktioner.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at hvis et pengeinstitut har et vilkår om, at en kunde skal nedbringe sine (i) erhvervskunder registreret uden for Danmark til maksimalt [redacted]. af kundens samlede erhvervskunder, og (ii) udenlandske erhvervskunders transaktioner, som via kunden gennemføres gennem banken, til maksimalt [redacted]. af kundens samlede udenlandske transaktioner, skal sådan et vilkår håndhæves konsekvent og ensartet for alle pengeinstituttets kunder, såfremt dette vilkår skal være i overensstemmelse med betalingslovens regler. Vilkåret skal ligeledes være fastsat og administreret proportionalt.

Vilkår om erhvervskunder uden for Danmark er objektivt fastsat

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Arbejdernes Landsbanks vilkår om, at en kunde skal nedbringe sine (i) erhvervskunder registeret uden for Danmark til maksimalt [REDACTED] af kundens samlede erhvervskunder, og (ii) udenlandske erhvervskunders transaktioner, som via kunden gennemføres gennem pengeinstituttet, til maksimalt [REDACTED] af kundens samlede udenlandske transaktioner, er objektivt fastsat.

Af Arbejdernes Landsbanks ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” fremgår det, at: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen forstår således, at Arbejdernes Landsbanks [REDACTED]

Dog forstår styrelsen, at Arbejdernes Landsbank [REDACTED]

Styrelsen bemærker, at det fremgår af ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” [REDACTED]

[REDACTED]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at vilkåret umiddelbart fremstår uklart, men kan på baggrund af Arbejdernes Landsbanks forklaring konstatere, at vilkåret er konkret fastsat i Arbejdernes Landsbanks ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” uafhængigt af [betalingsinstituttets] forhold.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor, at vilkåret er objektivt fastsat.

Vilkår om erhvervskunder uden for Danmark er ikke-diskriminerende

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Arbejdernes Landsbanks vilkår om, en kunde skal nedbringe sine (i) erhvervskunder registeret uden for Danmark til maksimalt [REDACTED] af kundens samlede erhvervskunder, og (ii) udenlandske erhvervskunders transaktioner, som via kunden gennemføres gennem pengeinstituttet, til maksimalt [REDACTED] af kundens samlede udenlandske transaktioner, er ikke-diskriminerende.

Det fremgår efter styrelsens vurdering uklart af Arbejdernes Landsbanks relevante forretningsgange, om vilkår c) erhvervskunder uden for Danmark, anvendes over for [REDACTED]. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen lægger i denne afgørelse til grund på baggrund af Arbejdernes Landsbanks brev af 25. juni 2019 til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at Arbejdernes Landsbank anvender vilkårene over for respondenter, hvilket efter styrelsens vurdering er et ikke-diskriminerende sammenligningsgrundlag, hvad angår dette konkrete vilkår.

Ovenstående vilkår er objektivt fastsat i Arbejdernes Landsbanks ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” i kapitel 2.2, jf. ovenstående.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker hertil, at styrelsen ikke er bekendt med forhold, der skulle indikere, at Arbejdernes Landsbank ikke håndhæver vilkåret over for andre respondenter. Styrelsen bemærker endvidere, at vilkåret blev indført den [REDACTED] og styrelsen lægger til grund for denne vurdering, at Arbejdernes Landsbank tillige anvender vilkåret over for pengeinstituttets andre respondenter, på samme måde som over for [betalingsinstituttet].

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker endvidere, at vilkåret er nedfældet i Arbejdernes Landsbanks ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank”, hvoraf det fremgår, [REDACTED]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i sin vurdering lagt vægt på, at Arbejdernes Landsbanks egen geografiske risikotolerance for erhvervskunder, der er registreret i udlandet, er op til [REDACTED]. Styrelsen forudsætter i denne vurdering, at Arbejdernes Landsbank på samme vis som over for [betalingsinstituttet] håndhæver vilkåret i relation til egne forretninger.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer på den baggrund sammenfattende, at vilkåret er ikke-diskriminerende.

Vilkår om erhvervskunder uden for Danmark er ikke fastsat og/eller administreret proportionalt

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Arbejdernes Landsbanks vilkår om, en kunde skal nedbringe sine (i) erhvervskunder registeret uden for Danmark til maksimalt [REDACTED] af kundens samlede erhvervskunder, og (ii) udenlandske erhvervskunders transaktioner, som

via kunden gennemføres gennem pengeinstituttet, til maksimalt [REDACTED]. af kundens samlede udenlandske transaktioner, ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt.

[Betalingsinstituttet] har i et brev af 29. april 2019 til Arbejdernes Landsbank skrevet, at:

”For så vidt angår vilkårene om kryptokunder, udenlandske foreningskunder og begrænsningen på udenlandske kunder i det hele taget vil vi håndtere denne nye begrænsning ved at håndtere disse kunder betalinger via et andet pengeinstitut. Vi går ud fra, at banken ikke derefter kan have en holdning til disse kunder, men for god ordens skyld bedes banken bekræfte dette.” [styrelsens understregning]

Arbejdernes Landsbank har i brev af 23. maj 2019 til [betalingsinstituttet] angivet, at:

”Indledningsvist bemærker vi, at håndteringen af kryptokunder, udenlandske foreningskunder og begrænsningen på udenlandske kunder via et andet pengeinstitut ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at opfylde de i vores brev af 4. april 2019 anførte vilkår og betingelser” [styrelsens understregning]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen forstår således, at Arbejdernes Landsbanks ovenstående vilkår om erhvervskunder uden for Danmark, medfører at respondenter ikke må have betalingskonti i andre pengeinstitutter, hvorfra respondenterne kan gennemføre transaktioner for de resterende erhvervskunder uden for Danmark, som Arbejdernes Landsbank ikke ønsker at gennemføre transaktioner på vegne af.

Arbejdernes Landsbank angiver i deres brev af 4. april 2019 til [betalingsinstituttet], at:

”Følgende betingelser og vilkår, som [betalingsinstituttet] skal opfylde senest søndag den 30. juni 2019 ("Fristudløbsdatoen"), er opstillet i overensstemmelse med den relevante forretningsgang for erhvervskunder med henblik på at sikre, at banken ikke misbruges til hvidvask, terrorfinansiering, brud på sanktioner eller på anden måde overtræder sine forpligtelser i henhold til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskfinansiering af terrorisme ("Hvidvaskloven") eller i øvrigt medvirker til væsentlig overtrædelse af international eller national lovgivning eller standarder på det finansielle område.” [styrelsens understregning]

Endvidere står der i ”Politik for forebyggelse mod hvidvask og terrorfinansiering samt brud på sanktioner i Arbejdernes Landsbank”, at:

[REDACTED]

[REDACTED]

Ifølge lovbemærkningerne har betalingsinstitutter således en lovfæstet ret til adgang til pengeinstitutternes betalingskontotjenester. Årsagen hertil er, at en sådan adgang er nødvendig for at betalingsinstitutterne kan tilbyde deres tjenester.

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at adgangen bør have et sådant omfang, at betalingsinstituttet kan udbyde sine tjenester uhindret og effektivt.

Når Arbejdernes Landsbank opstiller et vilkår, der i praksis betyder, at [betalingsinstituttet] skal nedbringe sine erhvervskunder uden for Danmark, selvom [betalingsinstituttet] har oplyst, at betalingsinstituttet fremadrettet vil anvende et andet pengeinstituts betalingskontotjenester til at gennemføre transaktioner for de kunder, som Arbejdernes Landsbank ikke ønsker at stille sine betalingskontotjenester til rådighed for, begrænser Arbejdernes Landsbank [betalingsinstituttets] mulighed for at udbyde sine tjenester uhindret og effektivt, hvilket efter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering er i strid med betalingslovens § 63, stk. 1. Vilkåret er således efter styrelsens vurdering ikke fastsat og/eller administreret proportionalt.

Vurdering af (d) vilkår om (i) foreningskunder uden for Danmark og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det som udgangspunkt kan være et objektivt vilkår, at et pengeinstitut har vilkår om, at en kunde skal afbryde eller afvikle [redacted] forretningsforbindelser, der er (i) foreningskunder registeret uden for Danmark, eller (ii) kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til virtuelle valutaer (kryptovalutaer).

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at hvis et pengeinstitut har et vilkår om, at en kunde skal afbryde eller afvikle [redacted] forretningsforbindelser, der er (i) foreningskunder registeret uden for Danmark, eller (ii) kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til, virtuelle valutaer (kryptovalutaer), skal sådan et vilkår håndhæves konsekvent og ensartet for alle pengeinstituttets øvrige kunder, såfremt dette vilkår skal være i overensstemmelse med betalingslovens regler. Vilkåret skal ligeledes være fastsat og administreret proportionalt.

Vilkår om (i) foreningskunder uden for Danmark og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta er objektivt fastsat

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Arbejdernes Landsbanks vilkår om, at en kunde skal afbryde eller afvikle [redacted] forretningsforbindelser, der er (i) foreningskunder registeret uden for Danmark, eller (ii) kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til virtuelle valutaer (kryptovalutaer), er objektivt fastsat.

Af Arbejdernes Landsbanks ”Politik for forebyggelse mod hvidvask og terrorfinansiering samt brud på sanktioner i Arbejdernes Landsbank” fremgår det, at [redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Af Arbejdernes Landsbanks ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” fremgår det, at: [REDACTED]

[REDACTED] [styrelsens understregning]

Endvidere fremgår det [REDACTED]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at Arbejdernes Landsbank i sin ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” har [REDACTED]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan således konstatere, at vilkåret er konkret fastsat i Arbejdernes Landsbanks ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” uafhængigt af [betalingsinstituttet] og de forhold, som vedrører [betalingsinstituttet] forhold. Vilkåret er således fastsat uafhængigt af subjektive forhold.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor, at vilkåret er objektivt fastsat.

Vilkår om (i) foreningskunder uden for Danmark er diskriminerende og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta er ikke-diskriminerende

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Arbejdernes Landsbanks vilkår om, at en kunde skal afbryde eller afvikle [REDACTED] forretningsforbindelser, der er (i) foreningskunder registeret uden for Danmark, og (ii) kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til virtuelle valutaer (kryptovalutaer), er diskriminerende for så vidt angår (i), men er ikke-diskriminerende for så vidt angår (ii).

Det fremgår efter styrelsens vurdering uklart af Arbejdernes Landsbanks relevante forretningsgange, om vilkår d) foreningskunder uden for Danmark og virksomheder inden for kryptovaluta, anvendes over for [REDACTED] Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen lægger i denne afgørelse til grund, på baggrund af Arbejdernes Landsbanks brev af 25. juni 2019 til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at Arbejdernes Landsbank anvender vilkårene over for respondenter, hvilket efter styrelsens vurdering er et ikke-diskriminerende sammenligningsgrundlag, hvad angår dette konkrete vilkår.

Ovenstående vilkår er som udgangspunkt objektivt fastsat i Arbejdernes Landsbanks ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” i kapitel 2.4, 4.2 og 4.4. [REDACTED]

I den konkrete sag har Arbejdernes Landsbank angivet over for [betalingsinstituttet], at:

”[Betalingsinstituttet] bedes inden Fristudløbsdatoen under hensyntagen til bankens risikotolerance fremsende dokumentation for afbrydelse eller afvikling af [redacted] forretningsforbindelser, der er (i) foreningskunder registeret uden for Danmark, eller (ii) kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til, virtuelle valutaer (kryptovalutaer).”.

Det fremgår af Arbejdernes Landsbanks ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” [redacted]

Endvidere fremgår det, at Arbejdernes Landsbanks egen risikotolerance for foreningskunder, der er registreret i udlandet, er [redacted].

Da Arbejdernes Landsbank stiller som vilkår, at [betalingsinstituttet] skal afvikle eller opsiges [redacted] foreningskunder, der er registreret i udlandet, strider dette efter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering mod pengeinstituttets egne vilkår i ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank” [redacted] Arbejdernes Landsbank diskriminerer således [betalingsinstituttet].

For så vidt angår vilkåret om, at [betalingsinstituttet] skal afbryde eller afvikle kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling, eller som på anden vis relaterer sig til virtuelle valutaer (kryptovalutaer), er vilkåret objektivt fastsat i ”Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank”, kapitel 4.2 samt 4.4, hvoraf det fremgår, at risikotolerancen for antallet af kunder, der har til formål at forhandle kryptovaluta er [redacted]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker hertil, at styrelsen ikke er bekendt med forhold, der skulle indikere, at Arbejdernes Landsbank ikke håndhæver vilkåret over for andre respondenter. Styrelsen bemærker endvidere, at vilkåret blev indført den [redacted], og styrelsen lægger til grund for denne vurdering, at Arbejdernes Landsbank tillige anvender vilkåret over for pengeinstituttets andre respondenter, på samme måde som over for [betalingsinstituttet].

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i sin vurdering lagt vægt på, at Arbejdernes Landsbank [redacted]. Styrelsen forudsætter i denne vurdering, at Arbejdernes Landsbank på samme vis som over for [betalingsinstituttet] håndhæver vilkåret i relation til egne forretninger.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer på den baggrund sammenfattende, at vilkåret er ikke-diskriminerende.

Vilkår om (i) foreningskunder uden for Danmark og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta er ikke fastsat og/eller administreret proportionalt

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Arbejdernes Landsbanks vilkår om, at en kunde skal afbryde eller afvikle [redacted] forretningsforbindelser, der er (i) foreningskunder registeret uden for Danmark, eller (ii) kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til virtuelle valutaer (kryptovalutaer), er ikke fastsat og/eller administreret proportionalt.

[Betalingsinstituttet] har i et brev af 29. april 2019 til Arbejdernes Landsbank skrevet, at:

”For så vidt angår vilkårene om kryptokunder, udenlandske foreningskunder og begrænsningen på udenlandske kunder i det hele taget vil vi håndtere denne nye begrænsning ved at håndtere disse kunder betalinger via et andet pengeinstitut. Vi går ud fra, at banken ikke derefter kan have en holdning til disse kunder, men for god ordens skyld bedes banken bekræfte dette.” [styrelsens understregning]

Arbejdernes Landsbank har i brev af 23. maj 2019 til [betalingsinstituttet] angivet, at:

”Indledningsvist bemærker vi, at håndteringen af kryptokunder, udenlandske foreningskunder og begrænsningen på udenlandske kunder via et andet pengeinstitut ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at opfylde de i vores brev af 4. april 2019 anførte vilkår og betingelser” [styrelsens understregning]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen forstår således, at Arbejdernes Landsbanks ovenstående vilkår om (i) foreningskunder uden for Danmark og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta, medfører at respondenter ikke må have betalingskonti i andre pengeinstitutter, hvorfra respondenterne kan gennemføre transaktioner for (i) foreningskunder uden for Danmark og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta, som Arbejdernes Landsbank ikke ønsker at gennemføre transaktioner på vegne af.

Arbejdernes Landsbank angiver i deres brev af 4. april 2019 til [betalingsinstituttet], at:

”Følgende betingelser og vilkår, som [betalingsinstituttet] skal opfylde senest søndag den 30. juni 2019 ("Fristudløbsdatoen"), er opstillet i overensstemmelse med den relevante forretningsgang for erhvervs-kunder med henblik på at sikre, at banken ikke misbruges til hvidvask, terrorfinansiering, brud på sanktioner eller på anden måde overtræder sine forpligtelser i henhold til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskfinansiering af terrorisme ("Hvidvaskloven") eller i øvrigt medvirker til væsentlig overtrædelse af international eller national lovgivning eller standarder på det finansielle område.” [styrelsens understregning]

Endvidere står der i ”Politik for forebyggelse mod hvidvask og terrorfinansiering samt brud på sanktioner i Arbejdernes Landsbank”, at:

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

■ [redacted]
 ■ [redacted]
 ■ [redacted]
 ■ [redacted]
 ■ [redacted] [styrelsens understregning]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen forstår således, at de vilkår, som Arbejdernes Landsbank har opstillet for respondenter, er opstillet for at sikre, at pengeinstituttet ikke misbruges til hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at et sådan vilkår kan være nødvendig for Arbejdernes Landsbank for at sikre, at pengeinstituttet ikke misbruges til hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner, hvilket kan have betydning for pengeinstituttets egen virksomhed.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at Arbejdernes Landsbank over for [betalingsinstituttet] stiller krav om, at [betalingsinstituttet] skal afbryde eller afvikle [redacted] kunder, som er (i) foreningskunder uden for Danmark og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta, jf. nedenstående citat:

”[Betalingsinstituttet] bedes inden Fristudløbsdatoen under hensyntagen til bankens risi-kotolerance fremsende dokumentation for afbrydelse eller afvikling af [redacted] forretningsforbindelser, der er (i) foreningskunder registeret uden for Danmark, eller (ii) kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til, virtuelle valutaer (kryptovalutaer).” [styrelsens understregning]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det strider mod betalingslovens § 63, stk. 1, når Arbejdernes Landsbank stiller krav om, at [betalingsinstituttet] skal afbryde eller afvikle (i) foreningskunder uden for Danmark og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta, når [betalingsinstituttet] har oplyst, at betalingsinstituttet vil anvende et andet pengeinstituts betalingskontotjenester til at gennemføre transaktioner for (i) foreningskunder uden for Danmark og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta, som Arbejdernes Landsbank ikke ønsker at stille sine betalingskontotjenester til rådighed for.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer således, at vilkåret går længere end nødvendigt for at nå det legitime formål med vilkåret, nemlig at sikre Arbejdernes Landsbank mod hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner. Arbejdernes Landsbank kan således efter styrelsens vurdering ikke stille vilkår for adgangen til sine betalingskontotjenester, der forhindrer betalingsinstitutter i at have adgangen til andre pengeinstitutters betalingskontotjenester.

Endvidere bemærker Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at formålet med betalingslovens § 63, er:

” [...] at sikre betalingsinstitutter adgang til pengeinstitutternes betalingskontotjenester. Begrebet ”betalingskontotjeneste” er anvendt i overensstemmelse med artikel 36, i 2. betalingsstjenedirektiv, da begrebet favner bredere end »beta-

lingskonto". Det fremgår således af præambelbetragtning nr. 39 til 2. betalings-tjenestedirektiv, at betalingsinstitutter skal have adgang til en konto, som kan anvendes til betalingstransaktioner, da det er en forudsætning for, at disse aktører kan tilbyde deres tjenester." [styrelsens understregning]

Ifølge lovbemærkningerne har betalingsinstitutter således en lovfæstet ret til adgang til pengeinstitutternes betalingskontotjenester. Årsagen hertil er, at en sådan adgang er nødvendig for at betalingsinstitutterne kan tilbyde deres tjenester.

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at adgangen bør have et sådant omfang, at betalingsinstituttet kan udbyde sine tjenester uhindret og effektivt.

Når Arbejdernes Landsbank opstiller et vilkår, der i praksis betyder, at [betalingsinstituttet] skal afbryde eller afvikle (i) foreningskunder uden for Danmark og (ii) virksomheder inden for kryptovaluta, selvom [betalingsinstituttet] har oplyst, at betalingsinstituttet fremadrettet vil anvende et andet pengeinstituts betalingskontotjenester til at gennemføre transaktioner for de kunder, som Arbejdernes Landsbank ikke ønsker at stille sine betalingskontotjenester til rådighed for, begrænser Arbejdernes Landsbank [betalingsinstituttets] mulighed for at udbyde sine tjenester uhindret og effektivt, hvilket efter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering er i strid med betalingslovens § 63, stk. 1. Vilkåret er således efter styrelsens vurdering ikke fastsat og/eller administreret proportionalt.

Samlet vurdering af Arbejdernes Landsbanks vilkår af 4. april 2019 for [betalingsinstituttets] adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer på baggrund af det ovenstående, at Arbejdernes Landsbank har overtrådt betalingslovens § 63, stk. 1, ved at opstille vilkår, der er diskriminerende og ved at opstille vilkår for adgangen til pengeinstituttets betalingskontotjenester, der ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt."

Sagens faktiske omstændigheder

I forbindelse med en anden sag for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, hvori [betalingsinstituttet] havde indklaget A/S Arbejdernes Landsbank (sag SIF-18/17453-26), og hvori styrelsen afgav udkast til afgørelse den 22. november 2018, oplyste Arbejdernes Landsbank ved brev af 27. marts 2019 til [betalingsinstituttet] bl.a.:

"I forlængelse af den seneste dialog mellem selskabet, banken og myndighederne skal vi herved meddele, at Arbejdernes Landsbank herved ophæver den ved brev dateret den 4. oktober 2018 meddelte opsigelse af selskabets samlede engagement med banken, hvorefter den efterfølgende fastsatte frist til ophør den 4. april 2019 også bortfalder.

Banken vil senest den 4. april 2019 meddele selskabet de nærmere betingelser og vilkår for at opretholde et engagement med banken fremadrettet."

Ved brev af 4. april 2019 til [betalingsinstituttet] orienterede Arbejdernes Landsbank om nye betingelser og vilkår for ”opretholdelse” af [betalingsinstituttets] adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester. Af brevet fremgår bl.a.:

”På vegne af Arbejdernes Landsbank A/S (”banken”) fremsender vi herved som varslet i brev af 27. marts 2019 bankens betingelser og vilkår for, at [betalingsinstituttet] (”[betalingsinstituttet]”) kan opretholde sit engagement hos banken, herunder adgangen til betalingskontotjenester i banken.

Følgende betingelser og vilkår, som [betalingsinstituttet] skal opfylde senest søndag den 30. juni 2019 (”Fristudløbsdatoen”), er opstillet i overensstemmelse med den relevante forretningsgang for erhvervskunder med henblik på at sikre, at banken ikke misbruges til hvidvask, terrorfinansiering, brud på sanktioner eller på anden måde overtræder sine forpligtelser i henhold til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskfinansiering af terrorisme (”Hvidvaskloven”) eller i øvrigt medvirker til væsentlig overtrædelse af international eller national lovgivning eller standarder på det finansielle område:

- [betalingsinstituttet] bedes inden Fristudløbsdatoen fremsende dokumentation for, at [betalingsinstituttet] har opsagt [REDACTED] kunder, hvortil der knytter sig begrundet konkret mistanke om, at transaktioner, som går gennem banken, foretaget af [betalingsinstituttet] eller [betalingsinstituttets] direkte eller indirekte kunder, involverer hvidvask, terrorfinansiering eller brud på officielle nationale eller internationale sanktioner eller øvrige væsentlige overtrædelser af international eller national lovgivning eller standarder på det finansielle område, herunder kunder, der angiver at være beskæftiget med onlinehandel, men ikke har nogen hjemmeside eller en hjemmeside, hvortil der ikke er almindelig, uhindret og sikker adgang.
- [Betalingsinstituttet] bedes inden Fristudløbsdatoen fremsende dokumentation for, at [betalingsinstituttet] har tilstrækkelige foranstaltninger til at overholde sine forpligtelser i henhold til Hvidvaskloven og anden relevant international eller national lovgivning eller standarder på det finansielle område samt til at efterleve relevante officielle nationale eller internationale sanktioner, herunder en opdateret risikovurdering samt hvidvaskpolitik og -forretningsgang.
- [Betalingsinstituttet] bedes inden Fristudløbsdatoen under hensyntagen til bankens risikotolerance fremsende dokumentation for nedbringelse af sine (i) erhvervskunder registreret uden for Danmark til maksimalt [REDACTED] af [betalingsinstituttets] samlede erhvervskunder, og (ii) udenlandske erhvervskunders transaktioner, som via [betalingsinstituttet] gennemføres gennem banken, til maksimalt [REDACTED] af [betalingsinstituttets] samlede udenlandske transaktioner.
- [Betalingsinstituttet] bedes inden Fristudløbsdatoen under hensyntagen til bankens risikotolerance fremsende dokumentation for afbrydelse eller afvikling af [REDACTED] forretningsforbindelser, der er (i) foreningskunder registreret uden for Danmark, eller (ii) kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til, virtuelle valutaer (kryptovalutaer).

Banken skal i øvrigt oplyse, at banken ikke accepterer nogen gennemstrømningskonto.

Banken forbeholder sig retten til at ændre ovenstående betingelser og vilkår, hvis [betalingsinstituttets] forretningsmodel ændrer sig, herunder hvis [betalingsinstituttet] udvider sine forretningsaktiviteter til at omfatte andet og/eller mere end tilfældet er pr. dags dato.

...

Senest fredag den 19. april 2019 imødeser banken svar på, om [betalingsinstituttet] forventer at opfylde ovenstående betingelser og vilkår pr. Fristudløbsdatoen. I overensstemmelse med bankens relevante forretningsgang for erhvervskunder forbeholder banken sig ret til at afbryde eller afvikle forretningsforbindelsen med [betalingsinstituttet], hvis [betalingsinstituttet] ikke, på en for banken tilfredsstillende måde, dokumenterer og redegør for opfyldelse af ovenstående betingelser og vilkår senest pr. Fristudløbsdatoen.”

Ved mailkorrespondance i perioden fra den 11. april 2019 til den 29. april 2019 udvekslede [betalingsinstituttet] og Arbejdernes Landsbank synspunkter angående vilkårsændringerne. Af mail af 29. april 2019 fra [betalingsinstituttet] til Arbejdernes Landsbank fremgår bl.a.:

”Det er beklageligt, at Arbejdernes Landsbank ikke har ønsket at afholde et møde men fastholder en proces, hvor man ensidigt og uden nogen form for dialog med os fastsætter nye vilkår og betingelser. Vi skal atter opfordre til, at der afholdes et fysisk møde.

...

Vi skal hermed meddele, at vi kan imødekomme bankens vilkår og betingelser per 30. juni. Accepten sker under protest, idet vi mener at vilkårene og betingelserne i al væsentlighed strider mod betalingslovens § 63...

...

[Betalingsinstituttet] indgiver snarest en klage til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen over de nye vilkår og betingelser.”

Den 29. april 2019 fremsendte [betalingsinstituttet] en klage vedrørende Arbejdernes Landsbanks betingelser og vilkår til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Af klagen fremgår bl.a.:

”Som bekendt har Arbejdernes Landsbank (herefter banken) trukket sin opsigelse af 4. oktober 2018 af [betalingsinstituttet] samlede engagement tilbage. Samtidig med denne tilbagetrækning meddelte banken, at man ville fremsende nye betingelser og vilkår for oprettelse af [betalingsinstituttets] engagement hos banken. Dette skete ved bankens brev af 4. april 2019, som jeg tidligere har fremsendt til styrelsen...

...

De nye vilkår tegner sammen med en konkret ”opsigelse” af betalinger til en konkret [betalingsinstitut]-kunde et billede af, at banken forfølger en dobbeltstrategi, hvor man på den ene side forsøger at presse [betalingsinstituttet] ud via stadigt mere umulige vilkår og på den anden side angriber individuelle kunder hos [betalingsinstituttet].

Det er i længden uholdbart for et betalingsinstitut at være i konflikt med en så væsentlig leverandør som banken... [betalingsinstituttet] har ønsket at finde en mindelig løsning med banken, men vi

må med beklagelse konstatere, at banken end ikke ønsker at holde møde med os eller på anden vis demonstrerer vilje til at indgå i en konstruktiv dialog. Dette er nærmest i sig selv i strid med betalingslovens § 63, for det er svært at have et omfattende forretningssamarbejde med nogen, der primært ønsker at kommunikere via deres advokat.

[Betalingsinstituttet] har den opfattelse, at bankens forsøg på at opstille nye vilkår er i strid med betalingslovens § 63, hvorfor vi anser det for nødvendigt, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fortsætter sagen. Bankens nye vilkår viser, at banken fortsat ikke forstår § 63, og at banken ikke respekterer styrelsens udkast til afgørelse.

Bankens nye vilkår er radikale ændringer og kan derfor ikke anses for at være supplerende vilkår men må betegnes som en de facto opsigelse af alle [betalingsinstituttets] betalinger til udlandet. Banken har således ved fastsættelse af en frist den 30. juni forsømt at give et fornuftigt varsel, som styrelsen tidligere har tilkendegivet er 6 måneder. Banken har tillige efter [betalingsinstituttets] opfattelse haft pligt til af egen drift at orientere styrelsen.”

Ved brev af 7. maj 2019 til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har Arbejdernes Landsbank anført bl.a.:

[REDACTED]

...

Blandt andet foranlediget af vurderingen af visse af [betalingsinstituttets] kunder fremsendte vi den 4. april 2019 på vegne af Arbejdernes Landsbank de betingelser og vilkår, som [betalingsinstituttet] skal opfylde senest den 30. juni 2019 for at kunne opretholde sit engagement hos banken. Disse betingelser og vilkår gælder generelt for samtlige indenlandske betalingsinstitutter og respondentbanker, der er kunder i banken, og er ikke diskriminerende over for [betalingsinstituttet]. Betingelserne og vilkårene er fastsat objektivt i overensstemmelse med bankens relevante forretningsgange for erhvervskunder, herunder indenlandske respondentbanker, og er proportionale i forhold til at sikre, at banken ikke misbruges til hvidvask, terrorfinansiering, brud på sanktioner eller på anden måde overtræder sine forpligtelser i henhold til Hvidvaskloven eller i øvrigt medvirker til væsentlig overtrædelse af international eller national lovgivning eller standarder på det finansielle område. De opstillede betingelser og vilkår - som [betalingsinstituttet] har fået næsten tre måneder til at efterleve, hvilket efter vores vurdering må anses som et passende varsel for de opstillede betingelser og vilkår – er i overensstemmelse med Betalingslovens § 63.”

Af Arbejdernes Landsbanks retningslinjer for *Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet* i *Arbejdernes Landsbank* [REDACTED] fremgår bl.a.:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Af Arbejdernes Landsbanks *Forretningsgang for afbrydelse eller afvikling af forretningsforbindelser med erhvervskunder i Arbejdernes Landsbank* [Redacted] fremgår bl.a.:

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Af Arbejdernes Landsbanks *Politik for forebyggelse mod hvidvask og terrorfinansiering samt brud på sanktioner i Arbejdernes Landsbank* [REDACTED] fremgår bl.a.:

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

■

■ [REDACTED]

■

[REDACTED]

- [REDACTED]
  - [REDACTED]
- ...”

Den 28. juni 2019 traf Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ovennævnte afgørelse, som af [betalingsinstituttet] er indbragt for Konkurrenceankenævnet den 12. juli 2019.

Retsgrundlag

Lovbekendtgørelse nr. 1024 af 3. oktober 2019 om betalinger (betalingsloven) § 63, stk. 1, lyder:

”Pengeinstitutter skal give betalingsinstitutter adgang til deres betalingskontotjenester på objektive, ikkediskriminerende og proportionale vilkår. Adgangen skal have et sådant omfang, at betalingsinstituttet kan udbyde betalingstjenester uhindret og effektivt.”

Af forarbejderne til bestemmelsen (Folketingstidende 2016-17, tillæg A, lovforslag nr. L 157, s. 186) fremgår bl.a.:

”Bestemmelsen er ny og gennemfører artikel 36 i 2. betalingstjenestedirektiv.

Det foreslås i stk. 1, 1. pkt., at pengeinstitutter skal give betalingsinstitutter adgang til sine betalingskontotjenester på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår. Bestemmelsen gennemfører artikel 36, 1. pkt., i 2. betalingstjenestedirektiv.

Formålet med bestemmelsen er at sikre betalingsinstitutter adgang til pengeinstitutternes betalingskontotjenester. Begrebet ”betalingskontotjeneste” er anvendt i overensstemmelse med artikel 36, i 2. betalingstjenestedirektiv, da begrebet favner bredere end ”betalingskonto”. Det fremgår således af præambelbetragtning nr. 39 til 2. betalingstjenestedirektiv, at betalingsinstitutter skal have adgang til en konto, som kan anvendes til betalingstransaktioner, da det er en forudsætning for, at disse aktører kan tilbyde deres tjenester. Dette omfatter som minimum adgang til en betalingskonto. Denne skal stilles til rådighed på en ikke-diskriminerende måde, der står i rimeligt forhold til det legitime formål, der søges opfyldt. Eksempelvis indgår udbyderen af betalingsinitieringstjenesten ikke nødvendigvis i et kontraktforhold med det kontoførende pengeinstitut, men uanset hvilken forretningsmodel, der anvendes af udbyderen af betalingsinitieringstjenesten, bør det kontoførende pengeinstitut gøre det muligt for betalingsinitieringstjenesteudbyderen at anvende de autentificeringsprocedurer, som kontoførende pengeinstitut stiller til rådighed til at initiere en bestemt betaling på vegne af betaleren.

I bestemmelsen er begrebet ”pengeinstitutter” valgt frem for kreditinstitutter, jf. artikel 36 i 2. betalingstjenestedirektiv, af hensyn til almindelig dansk sprogbrug og indebærer således ingen materiel ændring i bestemmelsen.

Det foreslås i stk. 1, 2. pkt., at adgangen til et pengeinstituts betalingskontotjenester skal have et sådan omfang, at betalingsinstituttet kan udbyde sine betalingstjenester uhindret og effektivt. Bestemmelsen gennemfører artikel 36, 2. pkt., i 2. betalingstjenestedirektiv.

Adgangen til betalingskontotjenester omfatter i hvert fald adgangen til en betalingskonto, jf. præambelbetragtning nr. 39 til 2. betalingstjenestedirektiv. Adgangen bør dog have et sådant omfang, at betalingsinstituttet kan udbyde sine tjenester uhindret og effektivt. Eksempelvis må et kontoførende pengeinstitut ikke lægge unødige hindringer i vejen for, at en udbyder af betalingsinitieringstjenester kan benytte sig af den betalingskonto, som den har fået adgang til.”

Artikel 36, 1. og 2. pkt., i 2. betalingstjenestedirektiv (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked) lyder:

”Medlemsstaterne sikrer, at betalingsinstitutter har adgang til kreditinstitutters betalingskontotjenester på et objektivt, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt grundlag. En sådan adgang skal have et så stort omfang, at betalingsinstitutter kan udbyde betalingstjenester uhindret og effektivt.”

Præambelbetragtning 39 til 2. betalingstjenestedirektiv lyder:

”Når betalingstjenesteudbydere yder en eller flere af de betalingstjenester, som er omfattet af dette direktiv, bør de altid have betalingskonti, der udelukkende anvendes til betalingstransaktioner. For at betalingstjenesteudbydere skal kunne udbyde betalingstjenester, er det nødvendigt at de har mulighed for at åbne og føre konti i kreditinstitutter. Medlemsstaterne bør sikre, at adgang til sådanne konti stilles til rådighed på en ikkediskriminerende måde, der står i rimeligt forhold til det legitime formål, der søges opfyldt. Adgangen kan være basal, men den bør altid have et så stort omfang, at betalingsinstituttet kan yde sine tjenester uden forhindringer og effektivt.”

Parternes argumenter

[Betalingsinstituttet] har i det væsentlige gentaget sine anbringender og har for Konkurrenceankenævnet anført navnlig, at det tredje (c) og fjerde (d) vilkår i Arbejdernes Landsbanks nye generelle vilkår af 4. april 2019 er i strid med betalingslovens § 63 og bør ændres, således at det nægtes banken at opstille geografiske (inden for EU), produkt- og virksomhedstypemæssige begrænsninger. Såfremt Konkurrenceankenævnet måtte tillade, at banken – særligt for så vidt angår [betalingsinstituttets] geografiske kundesammensætning – kan opstille [redacted] begrænsninger, gøres det subsidiært gældende, at disse skal forhøjes i væsentlig grad efter Konkurrenceankenævnets skøn.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fandt i sin afgørelse af 28. juni 2019, at Arbejdernes Landsbanks generelle vilkår, pkt. c og d, er objektive. [Betalingsinstituttet] bestrider vilkårenes objektivitet. Det følger modsætningsvis af objektivitetskriteriet, at et vilkår skal være konkret konstaterbart og fastsat uafhængigt af subjektive forhold. De generelle vilkårs pkt. c er fastsat straks efter Arbejdernes Landsbanks gentagne forsøg på at bringe kunderelationen til ophør. Allerede fordi vilkåret er udarbejdet primo april 2019, er det udtryk for, at vilkåret alene havde til formål at skabe hjemmel for at afvikle kunderelationen til [betalingsinstituttet], hvormed vilkåret er subjektivt fastsat i strid med betalingslovens § 63. Dette understøttes af, at det er åbenbart, at [betalingsinstituttet] som følge af dette vilkår ikke kan drive sin virksomhed. Vilkåret har alene til formål at ramme [betalingsinstituttet], da der kun eksisterer få betalingsinstitutter i Danmark, og vilkåret højst sandsynligt ikke har betydning for andre af bankens kunder. Banken har ikke under sagens behandling for Konkurrenceankenævnet imødekommet [betalingsinstituttets] opfordring til at afklare bl.a., hvor mange betalingsinstitutter banken har som kunder. Det må komme banken processuelt og bevismæssigt til skade.

Styrelsen har lagt til grund, at vilkåret er ikke-diskriminerende, på forudsætning af, at Arbejdernes Landsbank har håndhævet vilkåret over for sine øvrige kunder, herunder respondentbanker. Konkurrenceankenævnet opfordres til at afklare, om banken har anvendt vilkårene over for dennes respondentbanker og øvrige relevante kunder. Banken har ikke besvaret [betalingsinstituttets] forespørgsel, hvilket må komme banken processuelt og bevismæssigt til skade. Styrelsen har endvidere forudsat, at banken selv håndhæver vilkåret i relation til bankens egen geografiske risikotolerance og dermed i forhold til bankens egne forretninger. Konkurrenceankenævnet opfordres til at afklare dette. Banken har ikke besvaret [betalingsinstituttets] forespørgsel herom, hvilket må komme banken processuelt og bevismæssigt til skade.

Det bestrides, at vilkårene har betydning for andre af bankens kunder end [betalingsinstituttet]. Ved respondenter må forstås små lokale banker og sparekasser, som har haft et mangeårigt samarbejde med banken på udlandsområdet. Sådanne små lokale banker og sparekasser har oftest en meget begrænset overførselsvolumen til udlandet, idet de oftest alene betjener mindre lokale erhvervsdrivende, der kun undtagelsesvis har behov for at foretage udenlandske transaktioner. Indenlandske respondenter er derfor meget lokalt fokuseret og ikke et relevant sammenligningsgrundlag. Respondentbankerne rammes reelt ikke af vilkåret, hvorfor vilkåret både ved sin fastsættelse og administration er diskriminerende med henblik på at afvikle kunderelationen til [betalingsinstituttet].

[Betalingsinstituttet] henholder sig til de grunde, som styrelsen har anført til støtte for, at vilkåret i pkt. c ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt. Ud over at vurdere, om vilkåret er proportionalt i forhold til bankens ønske om at undgå at medvirke til hvidvask, bør også undersøges, om vilkåret er proportionalt i forhold til formålet med betalingslovens § 63.

■ grænsen på ■ er i hvert fald ikke proportional, og styrelsens præmisser herom er ikke fyldestgørende, idet styrelsen ikke har forholdt sig til selve grænsen. Både grænsen på ■ og grænsen på ■ er uproportional, da de afskærer [betalingsinstituttet] fra at betjene kunder i EU-medlemsstater på baggrund af en diffus og vanskelig målbar risiko for hvidvask. Såfremt Konkurrenceankenævnet alligevel måtte finde, at banken er berettiget til at opstille ■ begrænsninger i forhold til udenlandske EU-kunder, skal satserne ændres til ikke under 90 % eller et af Konkurrenceankenævnet fastsat skøn.

Banken har heller ikke skelnet mellem EU-lande og tredjelande. [Betalingsinstituttet] betjener alene kunder, der er indregistreret i EU. Vilkåret er ulovligt og ugyldigt, idet henvisningen til

"udenlandske erhvervs-kunder" og "foreningskunder registreret udenfor Danmark" også omfatter betjening af kunder i andre EU-medlemsstater. Det er i strid med princippet om kapitalens frie bevægelighed, jf. artikel 63, stk. 2, TEUF. Vilkåret er ligeledes i strid med 2.

betalingsservicedirektiv, herunder præ-ambelbetragtning 39, og direktiv 2015/751/EU om interbankgebyr for kortbaserede betalingstrans-aktioner, idet vilkåret ikke er nødvendigt og går videre end nødvendigt for at bekæmpe hvidvask. Endelig går bankens nye vilkår og betingelser af 4. april 2019 videre end hvidvaskloven tilsiger med hensyn til kundesegment, "kunders kunder" mv.

Kravet om afvikling af virksomheder inden for kryptovalutaer er ikke objektivt, er diskriminerende og er reelt udtryk for, at banken vil forhindre [betalingsinstituttet] i at udbyde betalingsløsninger til denne type kunder inden for EU. Vilkåret har ikke betydning for respondentbanker og håndhævelsen af vilkåret må derfor anses for diskriminerende, herunder som følge af, at vilkåret alene rammer [betalingsinstituttet]. Kravet er endvidere ikke fastsat og administreret proportionalt, jf. de grunde, som styrelsen har anført i afgørelsen. Bankens behov for afdækning af hvidvaskrisici opfylder ikke proportionalitetskravet, jf. betalingslovens § 63, stk. 1.

[Betalingsinstituttet] kan som betalingsinstitut – en betalingsinfrastrukturkunde – ikke sammenlignes med bankens almindelige erhvervs-kunder omfattet af bankens interne og selvbestaltede regler om kundeophør mv. Bankens interne regler kan ikke udhule eller udvande betalingslovens § 63, ej heller på hvidvaskområdet. Banken skal sondre mellem [betalingsinstituttet]' eventuelle egen udøvelse af eller medvirken til hvidvask og [betalingsinstituttets] kunders eventuelle udøvelse af eller medvirken til hvidvask. Hvidvaskloven og betalingsloven udgør ikke konfliktende regelsæt, men supplerende regelsæt. I sidstnævnte tilfælde er der tale om, at andre misbruger [betalingsinstituttet] til hvidvask. I sådanne tilfælde kan hvidvasklovens §§ 14 og 15 ikke anvendes over for [betalingsinstituttet]. Disse bestemmelser angår alene bankens egne kunder, dvs.[Betalingsinstituttet] – og ikke kunders kunder, dvs. [betalingsinstituttets] kunder. Denne sondring er altafgørende for forståelsen af betalingslovens § 63.

Arbejdernes Landsbank er underlagt kontraheringspligt i henhold til betalingslovens § 63. Kontraheringspligten er en konsekvens af, at kreditinstitutter (i modsætning til betalingsinstitutter) har monopol på at føre foliokonti i Nationalbanken. Betalingsinstitutter er således nødsaget til at anvende et pengeinstitut som adgangsvej til den finansielle infrastruktur. En bank kan dog i medfør af betalingslovens § 63 over for [betalingsinstituttet] opstille saglige, objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår om, at [betalingsinstituttet] som bankkunde ikke må udøve eller medvirke til hvidvask i forhold til

egen adfærd, egne midler mv., ligesom en bank kan opstille et sagligt, objektivt, ikke-diskriminerende og proportionalt vilkår om, at [betalingsinstituttet] som betalingsinfrastrukturkunde (og dermed også som korrespondent-/respondentforbindelse efter hvidvaskloven) skal iagttage hvidvasklovens governance-forpligtelser under Finanstilsynets tilsyn med hensyn til de lovmæssige kundekendskabsprocedurer, kundekontrolprocedurer, kundeafviklingsprocedurer i forhold til [betalingsinstituttets] kunder. [Betalingsinstituttet] har som betalingsinstitut de samme hvidvaskretlige governance/kontrolforpligtelser over for sine betalingskunder, som banken har over for sine bankkunder. Det fremgår desuden af hvidvaskrapport af 25. oktober 2019 fra BDO, at BDO har vurderet, at [betalingsinstituttets] overordnede politikker, procedurer, kontroller, kundeskabsprocedurer, transaktionsovervågning samt retningslinjer for undersøgelsespligt, noteringspligt, underretningspligt og opbevaringspligt overholder gældende lovgivning.

Derimod kan banken ikke opstille yderligere og vidtgående direkte eller indirekte vilkår om, at [betalingsinstituttet] skal identificeres med sine kunder, således at banken kan anvende hvidvasklovens §§ 14 og 15 og egne interne regler over for [betalingsinstituttet] for en hvidvaskrelateret adfærd udøvet af [betalingsinstituttets] kunder. Noget sådant er uproportionalt efter betalingslovens § 63 – uanset om dette måtte være opstillet objektivt og ikke-diskriminerende. Et sådant vilkår går langt videre, end hvad hensynet til og formålet med betalingslovens § 63 tilsiger.

Der er desuden ikke hjemmel i betalingslovens § 63 til at opstille begrænsende vilkår, der fra bankens side er målrettet en beskyttelse mod operationelle og forretningsmæssige risici, herunder hvidvask. Dette understøttes af ordlyden af 2. betalingstjenestedirektiv. Direktivets artikel 35 og artikel 36 er inkorporeret i dansk ret ved betalingslovens §§ 63 og 64. Alene artikel 35/§ 64 omtaler muligheden for at fastsætte begrænsninger ud fra hensyn til og beskyttelse af ”specifikke risici, som f.eks. afviklingsrisici, operationelle risici og forretningsrisici og for at beskytte betalingssystemets finansielle og driftsmæssige stabilitet.” Denne passus er udeladt af artikel 36/ § 63. Der er således ikke hjemmel i betalingslovens § 63 til at opstille begrænsende vilkår, der fra bankens side er målrettet en beskyttelse mod operationelle og forretningsmæssige risici, såsom imødegåelse af hvidvaskrisiko.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har for Konkurrenceankenævnet anført navnlig, at det tredje (c) og fjerde (d) vilkår i Arbejdernes Landsbanks betingelser og vilkår af 4. april 2019 er i strid med betalingstjenestelovens § 63, stk. 1, 1. pkt.

For så vidt angår det tredje vilkår (c) i Arbejdernes Landsbanks betingelser og vilkår af 4. april 2019 har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anført, at vilkåret ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt.

Det er styrelsens opfattelse, at vilkåret om, at en kunde skal nedbringe (i) sine erhvervs-kunder registreret uden for Danmark til maksimalt [REDACTED] af kundens samlede erhvervs-kunder, og (ii) udenlandske erhvervs-kunders transaktioner, som via kunden gennemføres gennem pengeinstituttet, til maksimalt [REDACTED] af kundens samlede udenlandske transaktioner, er objektivt fastsat. Styrelsen er således uenig i, at vilkåret er subjektivt fastsat henset til det forudgående forløb mellem [betalingsinstituttet] og Arbejdernes Landsbank, da dette forløb i den konkrete sag ikke i sig selv har nogen betydning for vurderingen af, om vilkåret isoleret set er objektivt. Arbejdernes Landsbank er ikke generelt forhindret i at fastsætte dens generelle politik på baggrund af erfaringen med konkrete kunder. Styrelsen har navnlig lagt vægt på Arbejdernes Landsbanks *Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank*, herunder [REDACTED] [REDACTED]. Styrelsen forstår vilkåret som fastsat i overensstemmelse hermed og således uafhængigt af [betalingsinstituttets] forhold. [REDACTED]

[REDACTED]. Det er imidlertid væsentligt, at Arbejdernes Landsbank fremadrettet håndhæver vilkåret konsekvent og over for samtlige af sine kunder. Styrelsen har ikke haft grundlag for at konkludere, at det ikke var tilfældet.

Det er styrelsens opfattelse, at vilkåret er ikke-diskriminerende, da det ikke i sig selv er diskriminerende, at et pengeinstitut har et bestemt kundefokus, så længe instituttet håndhæver dette ens og proportionalt over for sammenlignelige kunder. Betalingslovens § 63 indeholder ikke hjemmel til, at styrelsen kan pålægge et pengeinstitut at udvide sit kundefokus, så længe begrænsningen i adgangen til betalingskontotjenester sker på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår.

Afgørende er, om banken behandler sammenlignelige kunder ens. Styrelsen har i sin afgørelse lagt til grund, at Arbejdernes Landsbank anvender vilkårene over for respondenter, og at [REDACTED]

[REDACTED] Det er efter styrelsens opfattelse et ikke-diskriminerende sammenligningsgrundlag for så vidt angår det konkrete vilkår. Det er et for snævert sammenligningsgrundlag, når [betalingsinstituttet] med henvisning til respondentbanker reelt gør gældende, at sammenligningen kun kan foretages i forhold til virksomheder med samme forretningsprofil som [betalingsinstituttet].

Styrelsen har i den henseende lagt vægt på, at Arbejdernes Landsbanks egen geografiske risikotolerance for erhvervskunder, der er registreret i udlandet, er op til [REDACTED]. Vilkåret fremgår af *Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank*. Endvidere er styrelsen ikke bekendt med forhold, der indikerer, at Arbejdernes Landsbank ikke håndhæver vilkåret over for andre respondenter. Såfremt det skulle være tilfældet, kan dette indikere, at pengeinstituttet ikke *administrerer* vilkåret på ikke-diskriminerende vis, hvilket dog ikke er ensbetydende med, at vilkåret er diskriminerende *fastsat*.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i afgørelsen fundet, at vilkåret ikke er fastsat og/eller administreret proportionalt. Det skyldes, at vilkåret i praksis betyder, at [betalingsinstituttet] skal opgive sine udenlandske kunder, selv om [betalingsinstituttet] ønsker at anvende et andet pengeinstituts betalingskontotjenester til at gennemføre transaktioner for de kunder, som Arbejdernes Landsbank ikke ønsker at stille sine betalingskontotjenester til rådighed for. Det er efter styrelsens opfattelse ikke proportionalt.

[Betalingsinstituttet] gør gældende, at vilkåret desuden ikke er proportionalt, idet vilkåret ikke er nødvendiggjort af hvidvaskloven. Det er styrelsen ikke enig i. Et vilkår, der er begrundet i et pengeinstituts risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet, skal ikke nødvendigvis være baseret på en retlig forpligtelse efter hvidvaskloven for at være proportionalt. Et sådant krav fremgår ikke af § 63, stk. 1, 1. pkt. Et vilkår kan også være berettiget for at undgå, at et pengeinstitut misbruges, selv om pengeinstituttet ikke kan gøres retligt ansvarlig for et betalingsinstituts kunder. Det er navnlig relevant i forhold til hvidvask, da der for et betalingsinstitut er en betydelig kommerciel risiko forbundet med at blive knyttet sammen med forhold, der omfatter overtrædelser af reglerne om hvidvask. Når et pengeinstitut forsøger at begrænse denne risiko, er der efter styrelsens opfattelse ikke noget til hinder for, at pengeinstituttet har et særligt forretningsmæssigt fokus, herunder geografisk og produkt-mæssigt, så længe et sådant forretningsfokus håndhæves ens over for sammenlignelige kunder og i denne konkrete sag over for Arbejdernes Landsbank selv. I øvrigt bemærkes, at styrelsens kompetence er begrænset til afgørelsens overensstemmelse med betalingstjenesteloven, og at styrelsen således ikke har kompetence til at inddrage bestemmelser, der ikke er omfattet af lovgrundlaget, herunder direktivet om interbankgebyr for kortbaserede betalingstransaktioner.

Angående det fjerde vilkår (d) i Arbejdernes Landsbanks betingelser og vilkår af 4. april 2019 har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anført navnlig, at vilkåret er objektivt fastsat, at vilkåret er diskriminerende i forhold til (i) foreningskunder uden for Danmark, men ikke i forhold til (ii) virksomheder inden for kryptovaluta-erhvervskunder uden for Danmark, og at vilkåret ikke er proportionalt.

Det er styrelsens opfattelse, at vilkåret er objektivt fastsat uafhængigt af [betalingsinstituttets] forhold og uafhængigt af subjektive forhold. Styrelsen har i den forbindelse navnlig lagt vægt på pkt. 8.1 i *Politik for forebyggelse mod hvidvask og terrorfinansiering samt brud på sanktioner i Arbejdernes Landsbank*, hvoraf fremgår bl.a., [REDACTED]

[REDACTED] Styrelsen har endvidere lagt vægt på bankens *Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank*, pkt. 2, 2.4, 4, 4.2 og 4.4.

Styrelsen lægger til grund, at det fjerde vilkår (d) anvendes over for respondenter. Det er et ikke-diskriminerende sammenligningsgrundlag. Vilket er som udgangspunkt objektivt fastsat i *Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank* pkt. 2.4., 4.2. og 4.4. og gælder for alle respondenter. Det fremgår af [REDACTED]

[REDACTED] Da Arbejdernes Landsbank i første led af det fjerde vilkår (d(i)) stiller som vilkår, at [betalingsinstituttet] skal afvikle eller opsiges [REDACTED] foreningskunder, der er registreret i udlandet, strider dette efter styrelsens vurdering mod pengeinstituttets egne vilkår. I denne henseende diskriminerer Arbejdernes Landsbank således over for [betalingsinstituttet].

For så vidt angår andet led af det fjerde vilkår (d(ii)) om, at [betalingsinstituttet] skal afbryde eller afvikle kunder, hvis virksomhed primært består i udstedelse eller forhandling, eller som på anden vis relaterer sig til virtuelle valutaer (kryptovalutaer), er vilkåret objektivt fastsat i *Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank* pkt. 4.2 og 4.4, hvoraf fremgår bl.a., [REDACTED]

Styrelsen er ikke bekendt med forhold, der indikerer, at Arbejdernes Landsbank ikke håndhæver vilkåret over for andre respondenter. Vilket blev indført den [REDACTED], og styrelsen lægger til grund for denne vurdering, at Arbejdernes Landsbank tillige anvender vilkåret over for pengeinstituttets andre respondenter – på samme måde som over for [betalingsinstituttet].

Styrelsen har vurderet, at andet led af det fjerde vilkår (d(ii)), er ikke-diskriminerende. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i den forbindelse lagt vægt på navnlig, at vilkåret er anført i bankens *Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank*, hvoraf fremgår

bl.a., [REDACTED]

[REDACTED] Styrelsen forudsætter, at Arbejdernes Landsbank på samme vis som over for [betalingsinstituttet] håndhæver vilkåret i relation til egne forretninger.

Det fjerde vilkår (d) betyder i praksis, at [betalingsinstituttet] skal opsige sine kunder, selv om [betalingsinstituttet] ønsker at anvende et andet pengeinstituts betalingskontotjenester til at gennemføre transaktionen for de kunder, som Arbejdernes Landsbank ikke ønsker at stille sine betalingskontotjenester til rådighed for. Efter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering er dette ikke et proportionalt vilkår. [Betalingsinstituttet] anfører, at vilkåret ikke er proportionalt, fordi det ikke står i rimeligt forhold til opfyldelse af formålet om at bekæmpe hvidvask, og har således anført, at styrelsen burde have underkendt dette vilkår med en anden begrundelse.

Styrelsen har i afgørelsen vurderet, at et vilkår som det fjerde *kan* være nødvendigt for at sikre, at pengeinstituttet ikke misbruges til hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner, hvilket kan have betydning for pengeinstituttets egen virksomhed. Det er styrelsens opfattelse, at vilkår, der er begrundet i et pengeinstituts risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet, ikke nødvendigvis skal være baseret på en retlig forpligtelse efter hvidvaskloven for at være proportionalt. Et sådant krav fremgår ikke af betalingslovens § 63, stk. 1, 1. pkt. Et vilkår kan også være berettiget for at undgå, at et pengeinstitut misbruges, selv om pengeinstituttet ikke kan gøres retligt ansvarlig for et betalingsinstituts kunder. Når et pengeinstitut forsøger at begrænse denne risiko, er der efter styrelsens opfattelse ikke noget til hinder for, at pengeinstituttet har et særligt forretningsmæssigt fokus, herunder geografisk og produktmæssigt, så længe et sådant forretningsfokus håndhæves ens over for sammenlignelige kunder og i den konkrete sag over for Arbejdernes Landsbank selv. Styrelsen er således af den opfattelse, at der ikke er hjemmel i betalingslovens § 63 til, at styrelsen kan pålægge Arbejdernes Landsbank at have et bestemt forretningsfokus, når fravalget af et forretningsområde ("kryptovaluta"), er begrundet i at sikre pengeinstituttet mod at blive misbrugt.

Betalingslovens § 63, stk. 1, 1. pkt., opstiller færre restriktioner for begrænsninger i adgangen til betalingskontotjenester, end det, der følger af § 64, stk. 1, 1. pkt., i forhold til adgangen til betalingssystemer. At der er tale om et selvstændigt og yderligere kriterium i § 64 fremgår klart af artikel 35 i 2. betalingsdirektiv, der er gennemført i dansk ret med § 64. [betalingsinstituttets] argumentation i den henseende er således forkert.

[Betalingsinstituttets] argumentation om, at vilkåret ikke er proportionalt, som følge af, at det ikke er nødvendiggjort af en retlig forpligtelse efter hvidvasklovens §§ 14 og 15, er også forfejlet. Der er intet grundlag for at sætte lighedstegn mellem proportionalitetskravet og de retlige forpligtelser, der påhviler Arbejdernes Landsbank. Det fjerde vilkår kan derfor ikke anses for at være i strid med betalingslovens § 63, stk. 1, 1. pkt., alene fordi det går videre end det, som pengeinstituttet kan gøres retligt ansvarlig for efter hvidvaskreglerne (kunders kunder).

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er uenig i [betalingsinstituttets] synspunkt om, at det tredje og fjerde vilkår forhindrer [betalingsinstituttet] i at udbyde betalingstjenester uhindret og effektivt, i strid med betalingslovens § 63, stk. 1, 2. pkt. Bestemmelsens 2. pkt. omfatter adgangen til en betalingskontotjeneste. Der må sondres mellem, at adgangen ”begrænses” eller ”hindres”. Det er altså i forhold til selve adgangen til en betalingskonto, at Arbejdernes Landsbank har en kontraheringspligt, mens adgangen til en betalingskonto kan begrænses under forudsætning af, at begrænsningen er objektiv, ikke-diskriminerende og proportional, jf. 1. pkt.

I forhold til [betalingsinstituttets] synspunkt om, at Arbejdernes Landsbanks vilkår er i strid med princippet om kapitalens frie bevægelighed bemærkes dels, at for at vilkåret skal være i strid med artikel 63(2) TEUF kræver det, at [betalingsinstituttet] har dokumenteret, at artiklen har direkte horisontal virkning. Det er ikke dokumenteret. Desuden bemærkes, at vilkåret ikke er fastsat af styrelsen, men af Arbejdernes Landsbank. Endelig bemærkes, at spørgsmålet falder uden for Konkurrenceankenævnets kompetence, jf. Konkurrenceankenævnets kendelser af 24. februar 2012 i sag 2011-0026221 (Nykredit) og af 1. november 2006 i sag 2006-0006976 (Dong).

Arbejdernes Landsbank har anført navnlig, at banken overvejende er enig i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse af 28. juni 2019 og har taget afgørelsen til efterretning. Banken har dog vedrørende [betalingsinstituttets] opfordringer og synspunkter om processuel skadevirkning anført bl.a., at der efter bankens opfattelse ikke er belæg for disse synspunkter, herunder synspunktet om processuel og bevismæssig skadevirkning. Visse af de efterspurgte oplysninger har karakter af fortrolige oplysninger, der i øvrigt er uden betydning for klagesagen. For en ordens skyld er dog oplyst, at de vilkår, der er gældende for [betalingsinstituttet], også gælder og håndhæves over for bankens øvrige sammenlignelige kunder, og at banken selv håndhæver vilkårene i relation til bankens egen geografiske risikotolerance og bankens egne forretninger.

Resultat og begrundelse

A/S Arbejdernes Landsbank fastsatte den 4. april 2019 fire overordnede betingelser og vilkår, der skulle opfyldes af [betalingsinstituttet], for at betalingsinstituttet kunne opretholde sin adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester. Vilkårene er af parterne benævnt vilkår a, b, c og d. Sagen for Konkurrenceankenævnet angår alene vilkårene c og d.

Vilkår c angår nedbringelse af (i) kundens erhvervskunder registreret uden for Danmark til maksimalt [redacted] af kundens samlede erhvervskunder, og (ii) nedbringelse af udenlandske erhvervskunders transaktioner, der via kunden gennemføres gennem pengeinstituttet, til maksimalt [redacted]. Vilkår d angår afbrydelse eller afvikling af [redacted] forretningsforbindelser, der er (i) foreningskunder registreret uden for Danmark, og (ii) kunder, hvis erhvervsvirksomhed primært består i udstedelse eller forhandling af, eller som på anden vis relaterer sig til, virtuelle valutaer.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ved afgørelse af 28. juni 2019 fastslået, at vilkårene c og d i Arbejdernes Landsbanks betingelser og vilkår af 4. april 2019 ikke er proportionale og – for så vidt angår vilkåret d(i) – tillige er diskriminerende, hvorfor vilkårene er i strid med betalingslovens § 63, stk. 1, 1. pkt.

Der er for Konkurrenceankenævnet enighed mellem parterne om, at vilkår c og d i Arbejdernes Landsbanks betingelser og vilkår af 4. april 2019 er i strid med betalingslovens § 63, stk. 1, idet vilkårene ikke er proportionale, og idet vilkår d(i) er diskriminerende. Sagen angår for Konkurrenceankenævnet således alene, om vilkår c og d i øvrigt – og af andre grunde end nævnt i styrelsens afgørelse – er i strid med kravene i betalingslovens § 63, stk. 1, 1. pkt., om objektivitet, ikke-diskrimination og proportionalitet.

Konkurrenceankenævnet tiltræder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse og finder ikke grundlag for helt eller delvist at tilsidesætte eller supplere Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens begrundelse for afgørelsen.

Konkurrenceankenævnet bemærker i den forbindelse, at et vilkår efter betalingslovens § 63, stk. 1, 1. pkt., vil kunne være proportionalt begrundet i et pengeinstituts risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet uden nødvendigvis at være baseret på en retlig forpligtelse efter hvidvaskloven.

Med disse bemærkninger stadfæstes Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse af 28. juni 2019.

Herefter bestemmes

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse af 28. juni 2019 stadfæstes.

Palle Bo Madsen

Birgitte Sloth

David Dreyer Lassen

Jon Stokholm

Genpartens rigtighed bekræftes.

Konkurrenceankenævnet den 26. oktober 2020

Sign. af Nævnenes Hus

Dorthe Hylleberg
kontorfuldmægtig